# PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R.
# I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 55 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 7 marca 1930 r.



## Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE

### POLSKA A Z. S. R .R.

*Izwiestja 4.III.* donoszą w depeszy z Warszawy (Bratina), iż oszczercza i kłamliwa kampanja, oparta na wiadomościach o rzekomej ucieczce chłopów sowieckich do Polski, została zdemaskowana. Korespondenci pism zagranicznych zwrócili się do ministerstwa spraw wewnętrznych, zapytując, w jakiej mierze odpowiadają prawdzie sensacyjne doniesienia pism polskich. Dziennikarzom zagranicznym oświadczono w ministerstwie, iż niema mowy o masowem przekraczaniu granicy polsko - sowieckiej przez chłopów, i że wszelkie doniesienia na ten temat oparte są na fantazji. Zdaniem korespondenta, z oświadczeniem tem łączy się ta okoliczność, iż opisy „dantejskich scen na pograniczu polsko - sowieckiem" znikły z łam prasy polskiej. Jedynie „Express Poranny", który pierwszy ogłosił inspirowany komunikat półurzędowej ajencji „Press" usiłuje podtrzymać kampanję, ogłaszając niewiarogodne wrażenia swego korespondenta z pogranicza. Wbrew temu zdemaskowaniu kampanji jej inicjatorzy osiągnęli częściowo cel, gdyż w przededniu ukazania się komunikatu ajencji „Press" w prasie polskiej wiadomość ta została zakomunikowana warszawskiemu korespondentowi United Press i przedostała się prawdopodobnie do Ameryki, jako kolejne przeciwsowieckie oszczerstwo. „Gazeta Polska" usiłuje usprawiedliwić przeciwsowiecką kampanję prasy polskiej wracając do zarzutów dotyczących kolektywizacji i prześladowania religji w ZSRR.

*Izwiestja 6.III.* publikują: wyjątki z raportu arcybiskupa obecnego kościoła prawosławnego we Francji, Eulogjusza; memorandum rady djecezjalnej litewskiej oraz zeznania właściciela domu w Wilnie — białogwardzisty Wieriowkina. Dokumenty te ilustrują — zdaniem dziennika — wymownie prześladowania i napaści, przedmiotem których była cerkiew prowasławna ze strony okupantów polskich na Ukrainie, Litwie i Białorusi, w okresie, kiedy msgr. Ratti, obecnie Papież Pius XI-ty był przedstawicielem Watykanu przy rządzie polskim.

Po przytoczeniu powyższych dokumentów „Izwiestja" piszą: „Stwierdzają one, że kościół prawosławny jest w Polsce demokratycznej postawiony poza prawem, zgodnie z instrukcjami nuncjusza apostolskiego, obecnego Papieża Piusa XI-go, który wydał je, łącząc się z duchem imperjalizmu polskiego i wojującego katolicyzmu".

*Izwiestja 1.III.*, omawiając w art. wst. „Przeciwsowiecką kampanję" państw zachodnich oświadczają, iż posługiwanie się religją, jako pretekstem do tej kampanji redukuje się do minimum, lecz pretekstem tym posługuje się jeszcze Senat Polski. Należy ostrzec, iż wszelka uchwała Senatu, która by została powzięta na podstawie zgłoszonej interpelcji, rozpatrywana będzie przez ZSRR jako niedopuszczalna ingerencja do spraw wewnętrznych państwa sowieckiego. Politycy polscy powinni zastanowić się nad tem, nim coś uczynią w tym kierunku.

*Izwiestja 4.III.* w depeszy z Warszawy piszą, iż „Express Poranny" podał opis nabożeństwa, które zostało odprawione w jednym z kościołów na pograniczu. Podczas tego nabożeństwa ludność pogranicza złożyć miała przysięgę, iż będzie dążyła do ocalenia swych braci z pod jarzma bolszewickiego. Doniesienie to rzuca, zdaniem pisma, jaskrawe światło na cele przeciwsowieckiej kampanji agitacyjnej, która prowadzona jest na pograniczu przez pewne koła polskie. Doniesienie to dowodzi również, iż kontr - rewolucjoniści usiłują wykorzystać kościół, jako narzędzie walki z ZSRR.

*Izwiestja 4.III.* zaopatrują depeszę z Londynu, nie zawierającą żadnych wzmianek o stosunku prasy angielskiej do ZSRR, lecz omawiającą stosunek rządu Mac Donalda do kampanji protestów przeciwko prześladowaniu religji w ZSRR, w nagłówek: „Prasa angielska wykorzystuje oszczercze kłamstwa dziennikarzy polskich", nie będący w żadnym związku z treścią depeszy.

*Izwiestja 28.II.* w przeglądzie tygodniowym (Sowremiennika) oświadczają, iż „Gazeta Polska" wzięła udział w kampanji przeciwsowieckiej ogłaszając artykuł wstępny z dnia 20.II. Artykuł ten zawiera liczne nieścisłości i „głupie kłamstwa", dotyczące sytuacji gospodarczej w ZSRR a ogłoszone przez pismo polskie gwoli wpłynięcia na opinję polską. „Gazeta Polska" zarzuca rządowi sowieckiemu przygotowania do wojny i usiłuje na tem oskarżeniu zbudować zwrócone do mocarstw zachodnich wezwanie do rozpoczęcia wojny prewencyjnej przeciwko ZSRR. Wezwanie to

pozostaje w ścisłym związku z dążeniem dyplomacji polskiej do stworzenia bloku państw bałtyckich.

## SYTUACJA POLITYCZNA I GOSPODARCZA W POLSCE.

*Prawda 28.II.*, powołując się na prasę berlińską i na warszawskie pismo „A. B. C." oświadcza, iż w w ciągu stycznia i lutego r. b. sytuacja gospodarcza w Polsce pogorszyła się znacznie. Liczba bezrobotnych wzrosła do 270 tysięcy. Obniżył się poziom cen na produkty rolne, wskutek czego pogorszyła się sytuacja ludności rolniczej. Przemysł węglowy zaczyna odczuwać skutki kryzysu wobec obniżenia eksportu węgla i konsumpcji wewnętrznej. Powoduje to obniżenie produkcji kopalni węgla i redukcje w przemyśle węglowym. Przemysł włókienniczy znajduje się w stanie rozpaczliwym. Większość fabryk jest już zamknięta, pozostałe pracują przez 2—3 dni w tygodniu i w dalszym ciągu redukują pracę. Łódź ma wygląd wymarłego miasta i nadzieje na to, iż sytuacja poprawi się dzięki eksportowi polskich wyrobów włókienniczych, nie jest znaczna. W trudnej sytuacji znajdują się również cukrownie, które zwiększyły produkcję, lecz natrafiły na niepomyślną konjunkturę na rynku zewętrznym i a kurczenie się produkcji na rynku zewnętrznym i na kurczenie się produkcji na produkcji sztucznych nawozów. Zakłady Chorzowskie zostały zmuszone do zmniejszenia swej produkcji i do zredukowania części robotników. Wobec braku popytu na sztuczne nawozy w trudnej sytuacji znajdują się zakłady w Mościcach. Przemysł budowy maszyn znajduje się w sytuacji rozpaczliwej. „A. B. C." mówi o przyszłości w najbardziej pesymistycznych wyrazach.

*Prawda 28.II.* podaje, iż rząd okręgowy w Sosnowcu uznał w motywach wyroku, iż PPS lewica, będąc formalnie partją niezależną, była faktycznie uzależniona od partji komunistycznej. Donosząc o skazaniu oskarżonego Czumy, pismo mówi, iż jest to „wyrok formalny" i nazywa Czumę prowokatorem i inspiratorem procesu.

*Prawda 28.II.* podaje, iż 150 więźniów politycznych we Wronkach ogłosiło głodówkę protestacyjną przeciwko obostrzeniu przepisów więziennych. Pismo oświadcza, iż więzienie we Wronkach zyskało sobie wśród komunistów polskich nazwę „fabryki trupów".

*Prawda 4.III.* pisze, iż władze polskie poczyniły energiczne przygotowania w celu unicestwienia komunistycznych demonstracyj w dniu 6 marca. Pismo zapowiada, iż „w Warszawie odbędzie się 6 marca masowa demonstracja, podczas której przemawiać będzie komunistyczny poseł na Sejm tow. Żarski".

*Prawda 5.III.* podaje z Gdańska, iż z Łodzi nadeszły do Gdańska szczegóły wydarzeń w dniu 19 lutego. Wydarzenia te zostały zatajone przez polską cenzurę. W dniu tym władze polskie ogłosić miały w 3-dniową próbną mobilizację. Wobec masowego niezgłaszania się robotników, policja otrzymała rozkaz przymusowego odstawiania opornych z mieszkań i fabryk do punktów zbiórki. Żony robotników w liczbie 1 tysiąca urządziły demonstrację przed koszarami 28 i 30 pułku piechoty. Uczestniczki demonstracji domagały się zwolnienia mężów. Robotnicy w koszarach odpowiedzieli na tę demonstrację śpiewając „międzynarodówkę". Policja położyła kres demonstracji, zaś władze wojskowe aresztowały około 100 osób.

*Izwiestja 1.III.* donoszą w depeszy z Warszawy (Bratina), iż w Tomaszowie odbył się wielki wiec bezrobotnych z udziałem przeszło 3 tysięcy ludzi. Na wiecu przemawiał poseł Żarski. Po wiecu odbyła się demonstracja, której policja bezskutecznie usiłowała przeszkodzić.

*Prawda 2.III.* oświadcza, iż przygotowania do „międzynarodowego dnia walki z bezrobociem" czynione są w Polsce przez partję komunistyczną, która wydała odezwę, rozpowszechnianą wśród bezrobotnych. Posłowie komunistyczni zwołali szereg wieców z udziałem bezrobotnych. Wiece te wszędzie miały ożywiony przebieg. Bezrobotni poczynili organizacyjne kroki dla obrony posłów przed policją i „bojówkami faszystowskiemi". W Zagłębiu Dąbrowskiem i w Łodzi demonstracje bezrobotnych trwały przez kilka godzin wbrew działaniu policji. W Wilnie i Słonimie odbyły się wiece z udziałem członków białoruskiego robotniczo - chłopskiego klubu poselskiego. W Małopolsce Wschodniej władze tłumią próby zorganizowania wieców, jakie zostały poczynione przez posłów, należących do „Selrobu Jedności". Równocześnie usiłują władze „przekupić" bezrobotnych przez podwyższanie zapomóg i t. p. W Warszawie aresztowano członków komitetu bezrobotnych na Pradze i dokonano innych masowych aresztowań i rewizyj.

*Prawda 3.III.* donosi z Warszawy, iż trudności gospodarcze, jakie przeżywa obecnie Polska, odbijają się na sytuacji kolei polskich. Ruch towarowy zamiera. Dyrekcje kolejowe przystąpiły do masowych redukcyj. W ciągu jednego tygodnia zredukowano przeszło 30 tysięcy kolejarzy.

## POLSKA A NIEMCY.

*Izwiestja 28.II.* w depeszy z Berlina podają, iż komunistyczna „Welt am Abend" zdemaskowała przebieg dyskusji nad ratyfikacją umowy polsko-niemieckiej w komisji spraw zagranicznych parlamentu Rzeszy. Pismo to doniosło, iż minister Curtius wskazał, iż umowa powinna być ratyfikowana gdyż domaga się tego Anglja. Zdaniem niemieckiego pisma komunistycznego, świadczy to o tem, iż dyplomacja angielska dąży do zagwarantowania bezpieczeństwa Polski ze strony Niemiec na wypadek „napadu Polski na ZSRR". Umowa polsko - niemiecka znajduje się, zdaniem „Welt am Abend" w sprzeczności z treścią niemiecko - sowieckich traktatów z Berlina i z Rapallo. Również „Kölnische Volkszeitung" demaskuje przeciwsowiecki charakter umowy polsko - niemieckiej. W komentarzu do tej depeszy pismo oświadcza, iż umowa polsko - niemiecka stanowi jedno z najbardziej poważnych zagadnień politycznych. Stanowisko rządu niemieckiego dowodzi, iż delegacja niemiecka w Hadze zaciągnęła wyraźne zobowiązania na temat stosunku do Polski. Społeczeństwo sowieckie powinno uważnie śledzić przebieg wydarzeń.

**Drukowano na prawach rękopisu.**

**Drukarnia KADRA, Długa 50.**